

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Ülemnõukogu
välisleping
algtekst
RT II 1995, 5, 31

Konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta

Vastu võetud 17.12.1979

(õ) 6.01.2009 16:30

Eesti Vabariik ühines konventsiooniga Eesti Vabariigi Ülemnõukogu 1991. aasta 26. septembri otsuse alusel (RT 1991, 35, 428).

Käesolevast konventsioonist osavõtvad riigid,

arvestades, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikiri on taaskinnitanud usku inimese põhiõigustesse, inimisiksuse väärikusse ja väärtustesse ning meeste ja naiste võrdõiguslikkusse;

arvestades, et inimõiguste ülddeklaratsioon kinnitab, et diskrimineerimine on lubamatu, ning kuulutab, et kõik inimesed sünnivad vabadena ja võrdsena oma väärikuselt ja õigustelt ning et igal inimesel peavad olema kõik selles deklaratsioonis väljakuulutatud õigused ja vabadused ilma igasuguse vahetegemiseta, sealhulgas vahetegemiseta soo järgi;

arvestades, et rahvusvahelistest paktidest osavõtvatel riikidel lasub kohustus tagada meestele ja naistele võrdne õigus kasutada kõiki majanduslikke, sotsiaalseid, kultuurilisi, kodaniku- ja poliitilisi õigusi;

pidades silmas rahvusvahelisi konventsioone, mis on sõlmitud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ja spetsialiseeritud asutuste egiidi all, et kaasa aidata meeste ja naiste võrdõiguslikkusele;

võttes samuti arvesse resolutsioone, deklaratsioone ning soovitusi, mida Ühinenud Rahvaste Organisatsioon ja spetsialiseeritud asutused on vastu võtnud meeste ja naiste võrdõiguslikkusele kaasaaitamiseks;

olles mures seetõttu, et nendele erinevatele dokumentidele vaatamata esineb endiselt naiste märkimisväärtset diskrimineerimist;

pidades meeles, et naiste diskrimineerimine rikub võrdõiguslikkuse ja inimväärikuse austamise põhimõtet, takistab naiste meestega võrdset osalemist oma riigi poliitilises, ühiskondlikus, majandus- ja kultuurielus, pidurdab ühiskonna ja perekonna heaolu kasvu ning raskendab naiste võimaluste täiuslikku avamist oma riiki ja inimkonna hüvanguks;

olles mures seepärast, et vaestes oludes on naistel kõige raskem toiduaineid, arstiabi, haridust, kutsealast ettevalmistust ja tööd saada, samuti muid vajadusi rahuldada;

olles veendunud, et võrdsusel ja õiglusel rajaneva uue majanduskorra kehtestamine aitab oluliselt kaasa meeste ja naiste võrdõiguslikkuse tagamisele;

rõhutades, et meeste ja naiste õiguste täielikuks realiseerimiseks on vajalik apartheidi, iga liiki rassismi, rassilise diskrimineerimise, kolonialismi, neokolonialismi, agressiooni, välismaise okupatsiooni ja ülemvõimu ning riikide siseasjadesse sekkumise likvideerimine;

kinnitades, et rahvusvaheline rahu ja julgeoleku kindlustamine, rahvusvaheline pingelõdvenemine, kõigi riikide koostöö olenemata nende sotsiaalsest ja majanduslikust süsteemist, üldine ja täielik diskrimineerimine, eriti tuumadesarmeerimine range ja efektiivse rahvusvahelise kontrolli all, õigluse, võrdsuse ja vastastikuse kasu printsiipide juurdumine riikidevahelistes suhetes ning koloniaalike või välismaise okupatsiooni all olevate rahvaste enesemääramise ja sõltumatuse õiguse realiseerimine, samuti riikide suveräänsuse ja territoriaalset terviklikkuse austamine aitavad kaasa sotsiaalsele progressile ja arengule ning soodustavad selle tulemusena meeste ja naiste täieliku võrdsuse saavutamist;

olles veendunud selles, et riigi täielik areng, kogu maailma heaolu ja rahuüritus nõuavad, et naised osaleksid kõigis valdkondades maksimaalselt ja võrdselt meestega;

arvestades, et naised annavad perekonna heaolu saavutamisse ja ühiskonna arengusse suure panuse, mida pole senini väärtuslikult hinnatud, arvestades emaduse sotsiaalset tähendust ning mõlema vanema osa perekonnas ja laste kasvatamisel ning tõdedes, et naiste osa soo jätkamisel ei tohi põhjustada diskrimineerimist, sest laste kasvatamine nõuab meeste ja naiste ning kogu ühiskonna ühist vastutust;

pidades meeles, et meeste ja naiste täieliku võrduse saavutamiseks on vaja muuta nii meeste kui ka naiste traditsioonilist osa perekonnas ja kogu ühiskonnas;

olles kindlalt otsustanud ellu viia põhimõtted, mis on sätestatud deklaratsioonis naiste diskrimineerimise likvideerimise kohta ning rakendada abinõusid sellise diskrimineerimise likvideerimiseks kõigis tema vormides ja ilmingutes;

on kokku leppinud alljärgnevas:

I osa

1. artikkel

Käesolevas konventsioonis tähendab mõiste «naiste diskrimineerimine» mis tahes vahede või erandite tegemist või piiranguid soo järgi, mille eesmärgiks on luua olukord, kus inimõiguste ja põhivabaduste olemasolu naistel tunnustatakse vähem või üldse mitte, kus naistel on vähem võimalusi või puuduvad võimalused kasutada või realiseerida inimõigusi ja põhivabadusi poliitikas, majanduses, sotsiaal-, kultuuri-, tsiviil- või mis tahes muus valdkonnas meeste ja naiste võrdõiguslikkuse alusel olenamata nende perekonnaseisust.

2. artikkel

Osavõtvad riigid mõistavad hukka naiste diskrimineerimise kõigis selle vormides, lepivad kokku, et nad hakkavad viivitamatult kõigi võimalike vahenditega ellu viima naiste diskrimineerimise likvideerimisele suunatud poliitikat ning kohustuvad selleks:

- (a) võtma meeste ja naiste võrdõiguslikkuse põhimõtte oma riikide põhiseadustesse või muudesse vastavatesse seadustesse, kui seda pole veel tehtud, ning kindlustama seaduste ja teiste vahendite abil selle põhimõtte praktilise elluviimise;
- (b) kehtestama vastavad seadusandlikud ja muud meetmed ning vajaduse korral ka sanktsioonid, mis keelavad naiste igasuguse diskrimineerimise;
- (c) kehtestama naiste ja meeste õiguste kaitse võrdsetel alustel ning kindlustama riigi kompetentsete kohtute ja teiste riigiasutuste abiga efektiivse kaitse igasuguste diskrimineerimisaktide vastu;
- (d) hoiduma mis tahes diskrimineerimisaktidest või -toimingutest naiste suhtes ning tagama, et riigiorganid ja -asutused tegutseksid vastavalt sellele kohustusele;
- (e) rakendama kõiki vastavaid abinõusid, et likvideerida naiste diskrimineerimine mis tahes isiku, organisatsiooni või ettevõtte poolt;
- (f) rakendama kõiki vastavaid abinõusid, et ära muuta või tühistada kehtivad seadused, määrused, tavad ja praktika, mis kujutavad endast naiste diskrimineerimist;
- (g) tühistama kõik oma kriminaalseadusandluse sätted, mis kujutavad endast naiste diskrimineerimist.

3. artikkel

Osavõtvad riigid rakendavad kõigis valdkondades, eriti poliitikas, ühiskondlikus elus, majanduses ja kultuuri alal kõiki vastavaid meetmeid, ka seadusandlikke, et tagada naiste igakülgne areng ja progress, et kindlustada neile meestega võrdsetel alustel inimõiguste ja põhivabaduste realiseerimine ja kasutamine.

4. artikkel

1. Osavõtvate riikide poolt ajutiste eriabinõude rakendamist meeste ja naiste tegeliku võrdõiguslikkuse kiiremaks saavutamiseks ei loeta käesoleva konventsiooni tähenduses diskrimineerivaks, kuid see ei tohi mingil moel kaasa tuua ebavõrdsete või diferentseeritud standardite säilimist; kui võimaluste ja suhtumise võrdsus on saavutatud, tuleb need abinõud tühistada.

2. Kui osavõtvad riigid rakendavad eriabinõusid emaduse kaitseks, kaasa arvatud käesolevas konventsioonis sisalduvad abinõud, ei loeta seda diskrimineerivaks.

5. artikkel

Osavõtvad riigid rakendavad kõiki vastavaid abinõusid, et:

- (a) muuta meeste ja naiste käitumise sotsiaalseid ja kultuurilisi mudeleid, et välja juurida eelarvamused ning kaotada tavad ja kogu muu praktika, mis rajanevad ideel, et üks sugu on mittetäisväärtuslik või teisest üle, või ideel, et mehed ja naised peavad täitma stereotüüpseid rolle;
- (b) tagada, et kasvatus perekonnas sisaldaks õige arusaamise emadusest kui sotsiaalsest funktsioonist ning tunnustaks meeste ja naiste ühist vastutust oma laste kasvatamise ja arengu eest, kusjuures laste huvid on kõikidel juhtudel domineerivad.

6. artikkel

Osavõtvad riigid rakendavad kõiki vastavaid meetmeid, kaasa arvatud seadusandlikke, et ära hoida igasugune naistega kauplemine ja naiste prostitutsiooni ekspluateerimine.

II osa

7. artikkel

Osavõtvad riigid rakendavad kõiki vastavaid abinõusid, et likvideerida naiste diskrimineerimine riigi poliitilises ja ühiskondlikus elus, eriti kindlustavad nad naistele meestega võrdsetel tingimustel õiguse:

- a) hääletada kõikidel valimistel ja avalikel referendumitel ning olla valitud kõigisse avalikult valitavatesse organitesse;
- b) võtta osa valitsuse moodustamisest ja tema poliitika teostamisest ning olla riiklikel ametikohtades, samuti õiguse teostada kõiki riiklikke funktsioone riigivalitsemise kõigil tasanditel;
- c) võtta osa valitsusevälistest organisatsioonidest ja assotsiatsioonidest, mis tegelevad riigi ühiskondliku ja poliitilise elu probleemidega.

8. artikkel

Osavõtvad riigid rakendavad kõiki vastavaid meetmeid, et tagada naistele võimalus võrdsetel tingimustel meestega ja ilma igasuguse diskrimineerimiseta esindada oma valitsust rahvusvahelisel tasemel ja võtta osa rahvusvaheliste organisatsioonide tööst.

9. artikkel

1. Osavõtvad riigid annavad naistele meestega võrdsed õigused kodakondsuse omandamisel, muutmisel ja säilitamisel. Eriti tagavad nad, et ei abiellumine välismaalasega ega mehe kodakondsuse muutmine abielu ajal ei tooks automaatselt kaasa naise kodakondsuse muutmist, ei muudaks teda kodakondsuseta isikuks ega sunniks teda võtma mehe kodakondsust.

2. Osavõtvad riigid tagavad naistele võrdsed õigused nende laste kodakondsuse suhtes.

10. artikkel

Osavõtvad riigi rakendavad kõiki vastavaid meetmeid, et likvideerida naiste diskrimineerimine ja tagada neile meestega võrdsed õigused hariduse valdkonnas, tagades eriti meeste ja naiste võrdsuse alusel:

- (a) ühesugused tingimused elukutse ja eriala valikuks, ühesugused võimalused hariduse ja diplomi saamiseks kõigi kategooriate õppeasutustes maal ja linnas; see võrdsus tagatakse nii koolieelse üld-, eri- ja tehnilise kõrghariduse kui ka iga liiki kutsealase ettevalmistuse osas;
- (b) ühesugused õppeprogrammid, ühesugused eksamid, ühesuguse kvalifikatsiooniga õpetajad, võrdse kvaliteediga kooliruumid ja sisseseade;
- (c) õpetuse kõigilt tasanditelt ja kõigist vormidest meeste ja naiste rolli mis tahes stereotüüpkontseptsiooni kõrvaldamine sel teel, et soodustatakse ühist õpetust ja muid selle eesmärgi saavutamisele kaasa aitavaid õpetamise liike, sealhulgas ka sel viisil, et revideeritakse õppevahendeid ja kooliprogramme ning kohaldatakse õpetamismeetodeid;
- (d) ühesugused võimalused stipendiumide ja muude haridustoetuste saamiseks;
- (e) ühesugused võimalused juurdepääsuks hariduse jätkamise programmidele, sealhulgas ka programmidele kirjaoskuse levitamiseks täiskasvanute hulgas ja funktsionaalkirjaoskuse omandamiseks, mille eesmärgiks on võimalikult kiiresti vähendada igasugust vahet meeste ja naiste teadmiste vahel;
- (f) neidude arvu vähendamise, kes kooli ei lõpeta, ning programmide väljatöötamise neidude ja naiste jaoks, kes on enneaegselt koolist lahkunud;
- (g) ühesugused võimalused aktiivselt osaleda spordi- ja kehalise ettevalmistuse üritustes;
- (h) juurdepääsu harivale erinformatsioonile, mis aitab kaasa perekonna tervise ja heaolu tagamisele, sealhulgas informatsioonile ja konsultatsioonidele perekonna planeerimise kohta.

11. artikkel

1. Osavõtvad riigid rakendavad kõiki vastavaid abinõusid, et likvideerida naiste diskrimineerimine tööhõive valdkonnas ja tagada meeste ja naiste võrdsed õigused, eriti:

- (a) õigus tööle kui kõigi inimeste võõrandamatu õigus;
- (b) õigus ühesugustele tingimustele töölevõtmisel, sealhulgas sellele, et töölevõtmisel kohaldatakse ühesuguseid valikukriteeriume;
- (c) õigus elukutset või tegevusala vabalt valida, õigus ametiredelil tõusta ning olla tööhõivega kindlustatud, samuti õigus kõigile töösoodustustele ja -tingimustele, õigus saada kutsealast ja täiendavat ettevalmistust,

sealhulgas ka õigus olla õpilane või saada kõrgema taseme kutsealast ettevalmistust ja regulaarset täiendavat ettevalmistust;

(d) õigus võrdsele tasustamisele, kaasa arvatud soodustused, võrdsetele tingimustele võrdse töö puhul, samuti võrdsele suhtumisele töö kvaliteedi hindamisel;

(e) õigus sotsiaalkindlustusele, eriti pensionile mineku või töötaoleku korral, haiguse, invaliidsuse ja vanaduse korral ning muudel töövõime kaotuse juhtudel, samuti õigus palgalisele puhkusele;

(f) õigus tervisekaitsele ja ohututele töötingimustele, eriti tingimustele soo jätkamise funktsiooni säilitamiseks.

2. Et ära hoida naiste diskrimineerimist abielusoleku või emaduse tõttu ning efektiivselt tagada nende õigust tööle, rakendavad osavõtvad riigid vastavaid abinõusid, et:

(a) keelata sanktsioonide ähvardusel töölt vallandamine raseduse või rasedus- ja sünnituspuhkuse tõttu ning vallandamisel diskrimineerimine perekonnaseisu tõttu;

(b) kehtestada palgalsed või nendega võrreldavate sotsiaaltoetustega puhkused, kusjuures säilib endine töö- või ametikoht ja sotsiaaltoetus;

(c) ergutada vajalike täiendavate sotsiaalteenuste osutamist, eriti lasteasutuste võrgu loomise ja laiendamise teel, et vanematel oleks võimalik ühitada perekondlike kohustuste täitmist tööga ja osavõtuga ühiskondlikust elust;

(d) tagada naistele raseduse ajal eriline kaitse, kui nad teevad selliseid töid, mille kohta on tõendatud, et nad on kahjulikud tervisele.

3. Seadusandlust, mis puudutab käesolevas artiklis käsitletud õiguste kaitset, vaadatakse uute teaduslike ja tehniliste teadmiste valguses perioodiliselt läbi ning vajaduse korral seda revideeritakse, laiendatakse või see tühistatakse.

12. artikkel

1. Osavõtvad riigid rakendavad kõiki vastavaid meetmeid, et likvideerida naiste diskrimineerimine tervihoiuvaldkonnas ning et tagada meestele ja naistele võrdne juurdepääs meditsiinilisele teenindamisele, eriti selles osas, mis puudutab perekonna planeerimist.

2. Sõltumatult käesoleva artikli 1. lõike sätetest tagavad osavõtvad riigid naistele raseduse, sünnituse ja sünnitusjärgsel ajal vastava teenindamise, samuti raseduse ja rinnaga toitmise ajal vastava toitlustamise, osutades vajaduse korral tasuta teenuseid.

13. artikkel

Osavõtvad riigid rakendavad kõiki vastavaid meetmeid, et likvideerida naiste diskrimineerimine muudes majanduse ja sotsiaalelu valdkondades ning tagada meestele ja naistele võrdsed õigused, eriti:

(a) õigus perekonnatoetusele;

(b) õigus saada laenu, hüpoteegilaenu ja muid krediite;

(c) õigus osaleda puhkusega seotud üritustes, sporditegevuses ja kõigis kultuurielu valdkondades.

14. artikkel

1. Osavõtvad riigid arvestavad, et maal elavad naised puutuvad kokku eri probleemidega ning etendavad märkimisväärset osa oma perekonna heaolu tagamisel, olles sealhulgas tegevad mittekabalistes majandusharudes, ning osavõtvad riigid rakendavad kõiki vastavaid abinõusid, et tagada käesoleva konventsiooni rakendamine maal elavate naiste suhtes.

2. Osavõtvad riigid rakendavad kõiki vastavaid meetmeid, et likvideerida naiste diskrimineerimine maarajoonides ning tagada, et mehed ja naised võtaksid võrdsuse alusel osa maarajoonide arendamisest ja saaksid niisugusest arendamisest kasu, ning eriti kindlustavad sellistele naistele õiguse:

(a) kõigil tasanditel osaleda arenguplaanide väljatöötamisel ja realiseerimisel;

(b) kasutada vastavaid meditsiiniteenuseid, sealhulgas informatsiooni ja teenuseid perekonna planeerimise küsimustes;

(c) kasutada vahetult sotsiaalkindlustusprogrammide hüvesid;

(d) saada iga liiki ettevalmistust ning formaalset ja mitteformaalset haridust, kaasa arvatud funktsionaalkirjaoskust, samuti kasutada iga liiki ühiskondlike või põllumajanduslike konsultatiivtalituste teenuseid, eriti oma tehnilise taseme tõstmiseks;

(e) moodustada eneseabistamise grupe ja kooperatiive, et tagada endale võrdsed majanduslikud võimalused palgatöö või sõltumatu töise tegevuse kaudu;

(f) osaleda igasuguses kollektiivses tegevuses;

(g) saada põllumajanduskrediiti ja -laenu, osaleda turustussüsteemis, omada vastavat tehnoloogiat ning omada võrdset staatust maa- ja agraarreformi korral ning teistele maadele ümberasustamisplaanide korral;

(h) omada nõuetekohaseid elutingimusi, eriti seoses eluaseme, sanitaarteenuste, elektri- ja veevarustuse, samuti transpordi ja sidevahendite kasutamisega.

IV osa

15. artikkel

1. Osavõtvad riigid tagavad naiste ja meeste võrdsuse seaduse ees.
2. Osavõtvad riigid tagavad naistele meestega võrdse tsiviilõigusvõime ja ühesugused võimalused selle realiseerimiseks. Eriti tagavad nad naistele võrdsed õigused lepingute sõlmimisel ja vara haldamisel, samuti võrdse suhtumise kõigi astme kohtutes või tribunalides.
3. Osavõtvad riigid lepivad kokku, et kõik lepingud ja muud mis tahes eradokumendid, mille õiguslikuks tulemuseks on naiste õiguste piiramine, loetakse kehtetuks.
4. Osavõtvad riigid tagavad meestele ja naistele ühesuguse õiguse vabalt liikuda ja elukohta valida.

16. artikkel

1. Osavõtvad riigid rakendavad kõiki vastavaid abinõusid, et likvideerida naiste diskrimineerimine kõigis abielu ja perekonnasuhteid puudutavates küsimustes ning tagavad sealhulgas meeste ja naiste võrdsuse alusel:
 - (a) ühesugused õigused abiellumiseks;
 - (b) ühesugused õigused abikaasat vabalt valida ja abielluda ainult oma vabal tahtel ja täielikul nõusolekul;
 - (c) ühesugused õigused ja kohustused abielu kestel ja selle lahutamisel;
 - (d) meeste ja naiste ühesugused õigused lapsevanematena, olenemata nende perekonnaseisust; kõigis lapsi puudutavates küsimustes peavad domineerima lapse huvid;
 - (e) ühesugused õigused vabalt ja vastutavalt otsustada, kui palju sünnib lapsi ja kui suured on ajavahemikud nende sündimise vahel, ning saada informatsiooni, haridust ja vahendeid selle õiguse realiseerimiseks;
 - (f) ühesugused õigused ja kohustused olla eestkostjaks, hooldajaks, volinikuks või lapsendajaks või täita analoogilisi funktsioone, kui see on ette nähtud siseriikliku seadusandlusega, kusjuures kõigil juhtudel peavad domineerima laste huvid;
 - (g) mehe ja naise võrdsed isikuõigused, sealhulgas õigus valida perekonnanime, elukutset ja tegevusala;
 - (h) abikaasade võrdsed õigused vara vallata, omandada, hallata, kasutada ja käsutada nii tasuta kui ka tasu eest.
2. Laste kihlumine ja abiellumine on õigustühine ning rakendatakse kõiki vajalikke abinõusid, ka seadusandlikke, et määrata kindlaks abiellumise minimaalvanus ja abielude kohustuslik registreerimine perekonnasesisuaktides.

V osa

17. artikkel

1. Käesoleva konventsiooni täitmise käigu läbivaatamiseks luuakse naiste diskrimineerimise likvideerimise komitee (edaspidi «komitee»). Konventsiooni jõustumise hetkel koosneb see kaheksateistkümnest liikmest, pärast seda, kui konventsiooni on ratifitseerinud või sellega ühinenud kolmekümne viies osavõttev riik, kahekümne kolmest eksperdist, kes on kõrgete moraalsete omadustega ja kompetentsed konventsiooniga hõlmatud valdkonnas. Osavõtvad riigid valivad eksperdid oma riigi kodanike hulgast, kusjuures peetakse silmas õiglast geograafilist jaotust ning erinevate tsivilisatsioonivormide ja peamiste õigussüsteemide esindatust. Ekspertid tegutsevad enda nimel.
2. Komitee liikmed valitakse salajasel hääletamisel osavõtvate riikide poolt nimekirja kantud isikute hulgast. Iga osavõttev riik võib oma kodanike hulgast esitada ühe isiku.
3. Esimesed valimised toimuvad kuus kuud pärast käesoleva konventsiooni jõustumist. Vähemalt kolm kuud enne igakordseid valimisi saadab Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär osavõtvatele riikidele kirja ettepanekuga esitada kahe kuu jooksul oma kandidaadid. Peasekretär valmistab ette nimekirja, kuhu on tähestikulises järjekorras kantud kõik sel viisil esitatud kandidaadid ja ära näidatud osavõtvad riigid, kes neid on esitanud, ning esitab selle nimekirja osavõtvatele riikidele.
4. Komitee valimised toimuvad osavõtvate riikide istungil, mille peasekretär kutsub kokku Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni keskasutuses. Kvoorum moodustavad sellel istungil kaks kolmandikku osavõtvatest riikidest ning komiteesse valitud isikuteks loetakse kandidaadid, kes saavad kõige rohkem hääli ja absoluutse enamuse osavõtvate riikide kohalolevatest ja hääletamises osalenud esindajate häälest.
5. Komitee liikmed valitakse neljaks aastaks. Kuid üheksa esimestel valimistel valitud liikme volitused lõpevad kahe aasta pärast; nende üheksa liikme nimed valib komitee esimees loosiga vahetult pärast esimesi valimisi.
6. Komitee viie täiendava liikme valimine toimub vastavalt käesoleva artikli 2., 3. ja 4. lõike sätetele pärast seda, kui konventsiooni on ratifitseerinud või sellega ühinenud kolmekümne viies riik. Kahe sel viisil valitud liikme volitused lõpevad kahe aasta pärast; nende kahe liikme nimed valib komitee esimees loosiga.

7. Ettenägematute vakantside täitmiseks määrab see osavõttev riik, kelle ekspert on oma töö komitee liikmena lõpetanud, oma kodanike hulgast teise ekperdi tingimisel, et komitee selle heaks kiidab.

8. Komitee liikmed saavad Peaassamblee nõusolekul Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni vahenditest tasu, mille saamise korra ja tingimused kehtestab Peaassamblee arvestades kohustuste tähtsust.

9. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär kindlustab komitee vajaliku personali ja vahenditega, et ta saaks efektiivselt täita oma funktsioone vastavalt käesolevale konventsioonile.

18. artikkel

1. Osavõtavad riigid esitavad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri kaudu komiteele läbivaatamiseks aruande, mis käsitleb neid seadusandlikke, kohtu-, administratiiv- ja muid abinõusid, mida nad on rakendanud käesoleva konventsiooni sätete täitmiseks, ning sellega seoses saavutatud progressist:

- (a) ühe aasta jooksul pärast käesoleva konventsiooni jõustumist kõnealuse riigi suhtes;
- (b) pärast seda vähemalt iga nelja aasta järel ja kui seda nõuab komitee.

2. Aruandes võidakse osutada neile teguritele ja raskustele, mis mõjustavad käesolevast konventsioonist tulenevate kohustuste täitmist.

19. artikkel

1. Komitee kehtestab ise oma protseduurireeglid.

2. Komitee valib oma ametiisikud kaheks aastaks.

20. artikkel

1. Komitee korraldab igal aastal istungjärke, mis üldjuhul ei kesta kauem kui kaks nädalat, et vaadata läbi aruandeid, mis on esitatud vastavalt käesoleva konventsiooni 18. artiklile.

2. Komitee istungid korraldatakse reeglina Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni keskasutuses või muus komitee poolt määratud kohas.

21. artikkel

1. Igal aastal esitab komitee majandus- ja sotsiaalnõukogu kaudu Peaassambleele ettekande oma tegevusest ning ta võib teha üldist laadi ettepanekuid ja anda soovitusi, mis põhinevad osavõtvatelt riikidelt saadud aruannete ja informatsiooni analüüsil. Komitee lülitab sellised üldist laadi ettepanekud ja soovitusused oma ettekandesse koos osavõtivate riikide märkustega, kui neid on.

2. Peasekretär saadab komitee ettekanded informatsiooniks naiste olukorra komisjonile.

22. artikkel

Spetsialiseeritud asutustel on õigus olla esindatud, kui arutatakse selliseid käesoleva konventsiooni sätete täitmist käsitlevaid küsimusi, mis kuuluvad nende tegevussfääri. Komitee võib teha spetsialiseeritud asutustele ettepaneku esitada ettekandeid konventsiooni täitmise kohta nende tegevussfääri kuuluvatel aladel.

23. artikkel

Miski käesolevas konventsioonis ei riiva mingisuguseid sätteid, mis soodustavad rohkem meeste ja naiste võrdõiguslikkuse saavutamist ning mis võivad olla sätestatud:

- a) osavõtva riigi seadusandluses; või
- b) mõnes muus selle riigi jaoks kehtivas rahvusvahelises konventsioonis, lepingus või kokkuleppes.

24. artikkel

Osavõtavad riigid rakendavad kõiki vajalikke siseriiklikke abinõusid, et täielikult realiseerida käesolevas konventsioonis tunnustatud õigusi.

25. artikkel

1. Käesolev konventsioon on avatud allakirjutamiseks kõigile riikidele.

2. Käesoleva konventsiooni depositaariks on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär.

3. Käesolev konventsioon kuulub ratifitseerimisele. Ratifitseerimiskirjad antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

4. Käesolev konventsioon on avatud ühinemiseks kõigile riikidele. Ühinemine toimub ühinemisdokumendi hoiuleandmise teel Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

26. artikkel

1. Mis tahes osavõttev riik võib igal ajal esitada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile palve käesolevat konventsiooni revideerida.
2. Kui vajalik, võib Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peasamblee nimetatud palvega seoses rakendada teatud meetmeid.

27. artikkel

1. Käesolev konventsioon jõustub kolmekümnendal päeval pärast kahekümnenda ratifitseerimiskirja või ühinemisdokumendi hoiuleandmist Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.
2. Iga riigi suhtes, kes ratifitseerib käesoleva konventsiooni või ühineb sellega pärast kahekümnenda ratifitseerimiskirja või ühinemisdokumendi hoiule andmist, jõustub käesolev konventsioon kolmekümnendal päeval pärast selle riigi ratifitseerimiskirja või ühinemisdokumendi hoiuleandmist.

28. artikkel

1. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär võtab vastu ja saadab kõigile riikidele nende klauslite teksti, mida riigid on teinud konventsiooni ratifitseerimisel või sellega ühinemisel.
2. Käesoleva konventsiooni eesmärkidega kokkusobimatu klausel ei ole lubatud.
3. Klausleid võidakse tagasi võtte igal ajal, saates vastava teate Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile, kes teatab sellest kõigile osavõtjatele riikidele. Selline teade jõustub selle saamise päeval.

29. artikkel

1. Mis tahes vaidlus kahe või enama osavõtva riigi vahel käesoleva konventsiooni tõlgendamise või kohaldamise suhtes, mis ei ole lahendatud läbirääkimiste teel, antakse ühe poole palvel lahendamiseks arbitraaži. Kui pooltel kuue kuu jooksul arbitraaži korras lahendamise avalduse esitamise päevast ei õnnestu jõuda kokkuleppele arbitraaži korras lahendamise suhtes, võib mis tahes pool anda selle vaidluse Rahvusvahelisse Kohtusse, esitades avalduse vastavalt kohtu statuudile.
2. Iga osavõttev riik võib käesolevale konventsioonile allakirjutamise või selle ratifitseerimise või sellega ühinemise ajal teatada, et ta ei loe ennast seotuks käesoleva artikli 1. lõikes sisalduvate kohustustega. Teistel osavõtjatel riikidel ei teki niisuguse klausli teinud osavõtva riigi suhtes kohustusi, mis tulenevad selle artikli nimetatud lõikest.
3. Mis tahes osavõttev riik, kes on teinud klausli vastavalt käesoleva artikli 2. lõikele, võib oma klausli igal ajal kustutada, teatades sellest Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

30. artikkel

Käesoleva konventsioon, mille araabia-, hiina-, hispaania-, inglise-, prantsuse- ja venekeelne tekst on võrdselt autentne, antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women

The States Parties to the present Convention,

Noting that the Charter of the United Nations reaffirms faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person and in the equal rights of men and women,

Noting that the Universal Declaration of Human Rights affirms the principle of the inadmissibility of discrimination and proclaims that all human beings are born free and equal in dignity and rights and that everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth therein, without distinction of any kind, including distinction based on sex,

Noting that the States Parties to the International Covenants on Human Rights have the obligation to ensure the equal rights of men and women to enjoy all economic, social, cultural, civil and political rights,

Considering the international conventions concluded under the auspices of the United Nations and the specialized agencies promoting equality of rights of men and women,

Noting also the resolutions, declarations and recommendations adopted by the United Nations and the specialized agencies promoting equality of rights of men and women,

Concerned, however, that despite these various instruments extensive discrimination against women continues to exist,

Recalling that discrimination against women violates the principles of equality of rights and respect for human dignity, is an obstacle to the participation of women, on equal terms with men, in the political, social, economic and cultural life of their countries, hampers the growth of the prosperity of society and the family and makes more difficult the full development of the potentialities of women in the service of their countries and of humanity,

Concerned that in situations of poverty women have the least access to food, health, education, training and opportunities for employment and other needs,

Convinced that the establishment of the new international economic order based on equity and justice will contribute significantly towards the promotion of equality between men and women,

Emphasizing that the eradication of *apartheid*, all forms of racism, racial discrimination, colonialism, neo-colonialism, aggression, foreign occupation and domination and interference in the internal affairs of States is essential to the full enjoyment of the rights of men and women,

Affirming that the strengthening of international peace and security, the relaxation of international tension, mutual co-operation among all States irrespective of their social and economic systems, general and complete disarmament, in particular nuclear disarmament under strict and effective international control, the affirmation of the principles of justice, equality and mutual benefit in relations among countries and the realization of the right of peoples under alien and colonial domination and foreign occupation to self-determination and independence, as well as respect for national sovereignty and territorial integrity, will promote social progress and development and as a consequence will contribute to the attainment of full equality between men and women,

Convinced that the full and complete development of a country, the welfare of the world and the cause of peace require the maximum participation of women on equal terms with men in all fields,

Bearing in mind the great contribution of women to the welfare of the family and to the development of society, so far not fully recognized, the social significance of maternity and the role of both parents in the family and in the upbringing of children, and aware that the role of women in procreation should not be a basis for discrimination but that the upbringing of children requires a sharing of responsibility between men and women and society as a whole,

Aware that a change in the traditional role of men as well as the role of women in society and in the family is needed to achieve full equality between men and women,

Determined to implement the principles set forth in the Declaration on the Elimination of Discrimination against Women and, for that purpose, to adopt the measures required for the elimination of such discrimination in all its forms and manifestations,

Have agreed on the following:

Part I

Article 1

For the purposes of the present Convention, the term « discrimination against women» shall mean any distinction, exclusion or restriction made on the basis of sex which has the effect or purpose of impairing or nullifying the recognition, enjoyment or exercise by women, irrespective of their marital status, on a basis of equality of men and women, of human rights and fundamental freedoms in the political, economic, social, cultural, civil or any other field.

Article 2

States Parties condemn discrimination against women in all its forms, agree to pursue by all appropriate means and without delay a policy of eliminating discrimination against women and, to this end, undertake:

- (a) To embody the principle of the equality of men and women in their national constitutions or other appropriate legislation if not yet incorporated therein and to ensure, through law and other appropriate means, the practical realization of this principle;
- (b) To adopt appropriate legislative and other measures, including sanctions where appropriate, prohibiting all discrimination against women;
- (c) To establish legal protection of the rights of women on an equal basis with men and to ensure through competent national tribunals and other public institutions the effective protection of women against any act of discrimination;

- (d) To refrain from engaging in any act or practice of discrimination against women and to ensure that public authorities and institutions shall act in conformity with this obligation;
- (e) To take all appropriate measures to eliminate discrimination against women by any person, organization or enterprise;
- (f) To take all appropriate measures, including legislation, to modify or abolish existing laws, regulations, customs and practices which constitute discrimination against women;
- (g) To repeal all national penal provisions which constitute discrimination against women.

Article 3

States Parties shall take in all fields, in particular in the political, social, economic and cultural fields, all appropriate measures, including legislation, to ensure the full development and advancement of women, for the purpose of guaranteeing them the exercise and enjoyment of human rights and fundamental freedoms on a basis of equality with men.

Article 4

1. Adoption by States Parties of temporary special measures aimed at accelerating de facto equality between men and women shall not be considered discrimination as defined in the present Convention, but shall in no way entail as a consequence the maintenance of unequal or separate standards; these measures shall be discontinued when the objectives of equality of opportunity and treatment have been achieved.
2. Adoption by States Parties of special measures, including those measures contained in the present Convention, aimed at protecting maternity shall not be considered discriminatory.

Article 5

States Parties shall take all appropriate measures:

- (a) To modify the social and cultural patterns of conduct of men and women, with a view to achieving the elimination of prejudices and customary and all other practices which are based on the idea of the inferiority or the superiority of either of the sexes or on stereotyped roles for men and women;
- (b) To ensure that family education includes a proper understanding of maternity as a social function and the recognition of the common responsibility of men and women in the upbringing and development of their children, it being understood that the interest of the children is the primordial consideration in all cases.

Article 6

States Parties shall take all appropriate measures, including legislation, to suppress all forms of traffic in women and exploitation of prostitution of women.

Part II

Article 7

States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in the political and public life of the country and, in particular, shall ensure to women, on equal terms with men, the right:

- (a) To vote in all elections and public referenda and to be eligible for election to all publicly elected bodies;
- (b) To participate in the formulation of government policy and the implementation thereof and to hold public office and perform all public functions at all levels of government;
- (c) To participate in non-governmental organizations and associations concerned with the public and political life of the country.

Article 8

States Parties shall take all appropriate measures to ensure to women, on equal terms with men and without any discrimination, the opportunity to represent their Governments at the international level and to participate in the work of international organizations.

Article 9

1. States Parties shall grant women equal rights with men to acquire, change or retain their nationality. They shall ensure in particular that neither marriage to an alien nor change of nationality by the husband during marriage shall automatically change the nationality of the wife, render her stateless or force upon her the nationality of the husband.
2. States Parties shall grant women equal rights with men with respect to the nationality of their children.

Part III

Article 10

States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in order to ensure to them equal rights with men in the field of education and in particular to ensure, on a basis of equality of men and women:

- (a) The same conditions for career and vocational guidance, for access to studies and for the achievement of diplomas in educational establishments of all categories in rural as well as in urban areas; this equality shall be ensured in pre-school, general, technical, professional and higher technical education, as well as in all types of vocational training;
- (b) Access to the same curricula, the same examinations, teaching staff with qualifications of the same standard and school premises and equipment of the same quality;
- (c) The elimination of any stereotyped concept of the roles of men and women at all levels and in all forms of education by encouraging coeducation and other types of education which will help to achieve this aim and, in particular, by the revision of textbooks and school programmes and the adaptation of teaching methods;
- (d) The same opportunities to benefit from scholarships and other study grants;
- (e) The same opportunities for access to programmes of continuing education, including adult and functional literacy programmes, particularly those aimed at reducing, at the earliest possible time, any gap in education existing between men and women;
- (f) The reduction of female student drop-out rates and the organization of programmes for girls and women who have left school prematurely;
- (g) The same opportunities to participate actively in sports and physical education;
- (h) Access to specific educational information to help to ensure the health and well-being of families, including information and advice on family planning.

Article 11

1. States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in the field of employment in order to ensure, on a basis of equality of men and women, the same rights, in particular:

- (a) The right to work as an inalienable right of all human beings;
- (b) The right to the same employment opportunities, including the application of the same criteria for selection in matters of employment;
- (c) The right to free choice of profession and employment, the right to promotion, job security and all benefits and conditions of service and the right to receive vocational training and retraining, including apprenticeships, advanced vocational training and recurrent training;
- (d) The right to equal remuneration, including benefits, and to equal treatment in respect of work of equal value, as well as equality of treatment in the evaluation of the quality of work;
- (e) The right to social security, particularly in cases of retirement, unemployment, sickness, invalidity and old age and other incapacity to work, as well as the right to paid leave;
- (f) The right to protection of health and to safety in working conditions, including the safeguarding of the function of reproduction.

2. In order to prevent discrimination against women on the grounds of marriage or maternity and to ensure their effective right to work, States Parties shall take appropriate measures:

- (a) To prohibit, subject to the imposition of sanctions, dismissal on the grounds of pregnancy or of maternity leave and discrimination in dismissals on the basis of marital status;
- (b) To introduce maternity leave with pay or with comparable social benefits without loss of former employment, seniority or social allowances;
- (c) To encourage the provision of the necessary supporting social services to enable parents to combine family obligations with work responsibilities and participation in public life, in particular through promoting the establishment and development of a network of child-care facilities;
- (d) To provide special protection to women during pregnancy in types of work proved to be harmful to them.

3. Protective legislation relating to matters covered in this article shall be reviewed periodically in the light of scientific and technological knowledge and shall be revised, repealed or extended as necessary.

Article 12

1. States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in the field of health care in order to ensure, on a basis of equality of men and women, access to health care services, including those related to family planning.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this article, States Parties shall ensure to women appropriate services in connection with pregnancy, confinement and the post-natal period, granting free services where necessary, as well as adequate nutrition during pregnancy and lactation.

Article 13

States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in other areas of economic and social life in order to ensure, on a basis of equality of men and women, the same rights, in particular:

- (a) The right to family benefits;
- (b) The right to bank loans, mortgages and other forms of financial credit;
- (c) The right to participate in recreational activities, sports and all aspects of cultural life.

Article 14

1. States Parties shall take into account the particular problems faced by rural women and the significant roles which rural women play in the economic survival of their families, including their work in the non-monetized sectors of the economy, and shall take all appropriate measures to ensure the application of the provisions of the present Convention to women in rural areas.

2. States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in rural areas in order to ensure, on a basis of equality of men and women, that they participate in and benefit from rural development and, in particular, shall ensure to such women the right:

- (a) To participate in the elaboration and implementation of development planning at all levels;
- (b) To have access to adequate health care facilities, including information, counselling and services in family planning;
- (c) To benefit directly from social security programmes;
- (d) To obtain all types of training and education, formal and non-formal, including that relating to functional literacy, as well as, inter alia, the benefit of all community and extension services, in order to increase their technical proficiency;
- (e) To organize self-help groups and co-operatives in order to obtain equal access to economic opportunities through employment or self-employment;
- (f) To participate in all community activities;
- (g) To have access to agricultural credit and loans, marketing facilities, appropriate technology and equal treatment in land and agrarian reform as well as in land resettlement schemes;
- (h) To enjoy adequate living conditions, particularly in relation to housing, sanitation, electricity and water supply, transport and communications.

Part IV

Article 15

1. States Parties shall accord to women equality with men before the law.

2. States Parties shall accord to women, in civil matters, a legal capacity identical to that of men and the same opportunities to exercise that capacity. In particular, they shall give women equal rights to conclude contracts and to administer property and shall treat them equally in all stages of procedure in courts and tribunals.

3. States Parties agree that all contracts and all other private instruments of any kind with a legal effect which is directed at restricting the legal capacity of women shall be deemed null and void.

4. States Parties shall accord to men and women the same rights with regard to the law relating to the movement of persons and the freedom to choose their residence and domicile.

Article 16

1. States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in all matters relating to marriage and family relations and in particular shall ensure, on a basis of equality of men and women:

- (a) The same right to enter into marriage;
- (b) The same right freely to choose a spouse and to enter into marriage only with their free and full consent;
- (c) The same rights and responsibilities during marriage and at its dissolution;
- (d) The same rights and responsibilities as parents, irrespective of their marital status, in matters relating to their children; in all cases the interests of the children shall be paramount;
- (e) The same rights to decide freely and responsibly on the number and spacing of their children and to have access to the information, education and means to enable them to exercise these rights;
- (f) The same rights and responsibilities with regard to guardianship, wardship, trusteeship and adoption of children, or similar institutions where these concepts exist in national legislation; in all cases the interests of the children shall be paramount;
- (g) The same personal rights as husband and wife, including the right to choose a family name, a profession and an occupation;
- (h) The same rights for both spouses in respect of the ownership, acquisition, management, administration, enjoyment and disposition of property, whether free of charge or for a valuable consideration.

2. The betrothal and the marriage of a child shall have no legal effect, and all necessary action, including legislation, shall be taken to specify a minimum age for marriage and to make the registration of marriages in an official registry compulsory.

Part V

Article 17

1. For the purpose of considering the progress made in the implementation of the present Convention, there shall be established a Committee on the Elimination of Discrimination against Women (hereinafter referred to as the Committee) consisting, at the time of entry into force of the Convention, of eighteen and, after ratification of or accession to the Convention by the thirty-fifth State Party, of twenty-three experts of high moral standing and competence in the field covered by the Convention. The experts shall be elected by States Parties from among their nationals and shall serve in their personal capacity, consideration being given to equitable geographical distribution and to the representation of the different forms of civilization as well as the principal legal systems.

2. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties. Each State Party may nominate one person from among its own nationals.

3. The initial election shall be held six months after the date of the entry into force of the present Convention. At least three months before the date of each election the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit their nominations within two months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the States Parties which have nominated them, and shall submit it to the States Parties.

4. Elections of the members of the Committee shall be held at a meeting of States Parties convened by the Secretary-General at United Nations Headquarters. At that meeting, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those nominees who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.

5. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. However, the terms of nine of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election the names of these nine members shall be chosen by lot by the Chairman of the Committee.

6. The election of the five additional members of the Committee shall be held in accordance with the provisions of paragraphs 2, 3 and 4 of this article, following the thirty-fifth ratification or accession. The terms of two of the additional members elected on this occasion shall expire at the end of two years, the names of these two members having been chosen by lot by the Chairman of the Committee.

7. For the filling of casual vacancies, the State Party whose expert has ceased to function as a member of the Committee shall appoint another expert from among its nationals, subject to the approval of the Committee.

8. The members of the Committee shall, with the approval of the General Assembly, receive emoluments from United Nations resources on such terms and conditions as the Assembly may decide, having regard to the importance of the Committee's responsibilities.

9. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Committee under the present Convention.

Article 18

1. States Parties undertake to submit to the Secretary-General of the United Nations, for consideration by the Committee, a report on the legislative, judicial, administrative or other measures which they have adopted to give effect to the provisions of the present Convention and on the progress made in this respect:

- (a) Within one year after the entry into force for the State concerned;
- (b) Thereafter at least every four years and further whenever the Committee so requests.

2. Reports may indicate factors and difficulties affecting the degree of fulfilment of obligations under the present Convention.

Article 19

1. The Committee shall adopt its own rules of procedure.

2. The Committee shall elect its officers for a term of two years.

Article 20

1. The Committee shall normally meet for a period of not more than two weeks annually in order to consider the reports submitted in accordance with article 18 of the present Convention.

2. The meetings of the Committee shall normally be held at United Nations Headquarters or at any other convenient place as determined by the Committee.

Article 21

1. The Committee shall, through the Economic and Social Council, report annually to the General Assembly of the United Nations on its activities and may make suggestions and general recommendations based on the examination of reports and information received from the States Parties. Such suggestions and general recommendations shall be included in the report of the Committee together with comments, if any, from States Parties.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit the reports of the Committee to the Commission on the Status of Women for its information.

Article 22

The specialized agencies shall be entitled to be represented at the consideration of the implementation of such provisions of the present Convention as fall within the scope of their activities. The Committee may invite the specialized agencies to submit reports on the implementation of the Convention in areas falling within the scope of their activities.

Part VI

Article 23

Nothing in the present Convention shall affect any provisions that are more conducive to the achievement of equality between men and women which may be contained:

- (a) In the legislation of a State Party; or
- (b) In any other international convention, treaty or agreement in force for that State.

Article 24

States Parties undertake to adopt all necessary measures at the national level aimed at achieving the full realization of the rights recognized in the present Convention.

Article 25

1. The present Convention shall be open for signature by all States.
2. The Secretary-General of the United Nations is designated as the depositary of the present Convention.
3. The present Convention is subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
4. The present Convention shall be open to accession by all States. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

Article 26

1. A request for the revision of the present Convention may be made at any time by any State Party by means of a notification in writing addressed to the Secretary-General of the United Nations.
2. The General Assembly of the United Nations shall decide upon the steps, if any, to be taken in respect of such a request.

Article 27

1. The present Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.
2. For each State ratifying the present Convention or acceding to it after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

Article 28

1. The Secretary-General of the United Nations shall receive and circulate to all States the text of reservations made by States at the time of ratification or accession.
2. A reservation incompatible with the object and purpose of the present Convention shall not be permitted.
3. Reservations may be withdrawn at any time by notification to this effect addressed to the Secretary-General of the United Nations, who shall then inform all States thereof. Such notification shall take effect on the date on which it is received.

Article 29

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of the present Convention which is not settled by negotiation shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.
2. Each State Party may at the time of signature or ratification of the present Convention or accession thereto declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this article. The other States Parties shall not be bound by that paragraph with respect to any State Party which has made such a reservation.
3. Any State Party which has made a reservation in accordance with paragraph 2 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 30

The present Convention, the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of which are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

In witness whereof the undersigned, duly authorized, have signed the present Convention.

Õiend

Akti avaldamisandmed täiendatud, lisatud ingliskeelne tekst.